

gram, i tilstrækkelig grad har udnyttet sine arbejdsmuligheder, det vil sige står til rådighed for arbejdsmarkedet. Har udlændingen et arbejde, eller kan vedkommende få et arbejde, kan der ikke udbetales introduktionsydelse eller tilbydes aktivering.

Rådighedskravet betyder, at udlændinge omfattet af integrationsloven er forpligtet til at påtage sig ethvert rimeligt tilbud om arbejde. Derimod indgår der ikke i rådighedsreglerne – i modsætning til, hvad der gælder for forsikrede ledige – et direkte krav om, at udlændingen skal være aktivt arbejdssøgende.

For i højere grad at synliggøre princippet om, at udlændingen har pligt til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet foreslås det derfor i den nye affattelse af lovens § 25, stk. 2, tilføjet, at rådighedsbegrebet for udlændinge i lighed med det gældende rådighedsbegreb for forsikrede ledige bliver udvidet med et krav om pligt til aktiv arbejdssøgning. Kravet skal gælde for den gruppe af udlændinge, der alene har ledighed som problem.

Det er fundet hensigtsmæssigt, at der i loven principielt gælder de samme rådighedsregler som i lov om aktiv socialpolitik. Det er dog vigtigt, at dette udgangspunkt fraviges, når de særlige omstændigheder, nyankomne udlændinge er underlagt, tilsiger det.

En opdeling af den samlede målgruppe i to grupper – personer alene med ledighed som problem og personer med problemer ud over ledighed – kan derfor ikke foretages ud fra udtømmende objektive kriterier, men må nødvendigvis i en vis udstrækning basere sig på mere bløde karakteristika.

Ved den nærmere visitation efter lov om aktiv socialpolitik vil der som udgangspunkt kunne ske en opdeling i følgende undergrupper, der ud fra målsætningen med aktivering efter aktivloven relaterer sig til henholdsvis den erhvervsrettede, den erhvervsforbedrende og den socialt betonedede aktivering:

- *De arbejdsmarkedsparate personer*, det vil sige, de personer, der kun har kortvarig ledighed som problem, og som ud fra deres tidligere arbejdsmarkedstilknytning, uddannelsesbaggrund og ressourcer i øvrigt er motiverede for at komme i gang med arbejde eller uddannelse.
- *De uafklarede personer*, det vil sige, de personer, der trods tidligere erhvervs erfaring er uafklarede omkring deres personlige udvikling og i forhold til valg af arbejde eller uddannelse, men som gennem en afklarende og erhvervsforberedende indsats kan blive kvalificerede til at genindtræde på arbejdsmarkedet.
- *De arbejdsmarkedsmæssigt marginaliserede personer*, det vil sige, de personer, der ikke nød-

vendigvis har sociale problemer af betydning ud over ledighed, men som har været uden arbejde i længere tid, og som er karakteriseret ved kort skolegang og ingen eller ringe erhvervsuddannelse kombineret med en beskedent erhvervs erfaring.

- *De socialt belastede personer*, det vil sige, de personer, der ud over selve ledigheden har betydelige problemer af personlig og/eller familiemæssig art, er kriminelle, står uden socialt netværk eller mangler grundlæggende sociale færdigheder og kompetencer.
- *De helbredsmæssigt belastede personer*, det vil sige, de personer, der i kombination med sociale problemer har ressourcemæssige vanskeligheder i form af fysiske eller psykiske helbredsproblemer, herunder også misbrugsproblemer med hensyn til alkohol eller narkotika.

Udlændinge, der efter integrationslovens § 23, stk. 8, er undtaget fra deltagelse i aktivering, eller som efter integrationslovens §§ 20, stk. 2, og 21, stk. 4, af ganske særlige grunde er undtaget fra deltagelse i kursus i samfundsforståelse eller danskundervisning, vil normalt have problemer ud over ledighed. Det vil blandt andre være udlændinge, der er fysisk eller psykisk handicappede, torturofre, og stærkt traumatiserede flygtninge. Der kan også være tale om personer, hvor det på grund af den pågældendes alder ikke giver mening at stille et krav om, at vedkommende skal deltage i aktivering. Tilsvarende gælder for udlændinge, der efter de samme bestemmelser, har fået udskudt deres deltagelse i et introduktionsprogram som følge af sygdom, graviditet, barsel eller manglende mulighed for børnepasning.

2.2. Forslag om præcisering af de særlige forhold, der kan medføre, at en udlænding ikke har pligt til at tage imod et tilbud om arbejde (rådighedsforpligtelsen)

Efter de gældende regler for rådighedsforpligtelsen, der er sammenfaldende med reglerne i lov om aktiv socialpolitik, har en udlænding omfattet af integrationsloven og dennes ægtefælle ikke pligt til at tage imod tilbud om arbejde, hvis der ikke er tale om et rimeligt tilbud.

Kommunalbestyrelsen skal vurdere, om et tilbud om arbejde er et rimeligt tilbud. Denne vurdering skal i det enkelte tilfælde ske med udgangspunkt i, hvad personen skønnes at kunne klare. Hvis kommunalbestyrelsen skønner, at udlændingen ud fra omfanget af sine ressourcer og forudsætninger kan magte det konkrete tilbud, skal den pågældende tage imod dette uanset karakteren af et eventuelt hidtidigt arbejde.